

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zpívej, kdo jsi pirátem

AUTORSKÁ PRÁVA: Návrh trestního zákoníku zlodějům filmů a hudby dvakrát nezatopí

Skóre: 0.95
Název zdroje: Euro
Datum vydání: 22.10.2007
Nadpis: Zpívej, kdo jsi pirátem
Podtitulek: AUTORSKÁ PRÁVA: Návrh trestního zákoníku zlodějům filmů a hudby dvakrát nezatopí
Strana: 88
Rubrika: PRÁVO
Autor: DAVID KASL
Číslo: 43
Oblast: Časopisy - ekonomika a politika
Zpracováno: 22.10.2007 00:54
Identifikace: CEEU20071022010131 cz
Klíčová slova: soud (5x), zákona (4x), praxe (4x), trestní zákoník (2x), Právní (2x), advokáta (2x), potrestán odnětím svobody (2x), trestní odpovědnosti (2x), zákon (2x), zákonem, trestem, Trestným, zákoník, tresty, právu, právem, Obhájce, trestné, činnosti, autorského práva, autorských práv, Odnětím svobody, trestního zákoníku, Ministerstvo spravedlnosti, návrh trestního zákoníku, advokátní kanceláře, odnětí svobody, trestního, trestních, potrestán, legislativně, trestného činu, právní úpravu, trestní právo

Počátkem října ministerstvo průmyslu a obchodu prohlásilo, že součástí vládní strategie boje proti porušování práv k duševnímu vlastnictví je i prosazení úpravy trestního zákoníku. Bylo by načase. Stačí se podívat na nedávné případy nelegálního šíření filmových kopií Simpsonových ve filmu, Vratných lahví nebo nejnověji Gymplu režiséra Tomáše Vorla. Nyní návrh nového trestního zákoníku posuzuje vláda a mezi filmovými tvůrci nepanuje zrovna nadšení. V paragrafu týkajícím se porušování autorských práv přibyly dva odstavce zpřísnující tresty za pirátství, které vykazuje znaky obchodní činnosti nebo jiného podnikání. Piráty podle nich čeká až osm let odnětí svobody. Jenže v prvním odstavci, který definuje základní skutkovou podstatu trestného činu, přibylo spojení "závažným způsobem" (viz Protipirátský paragraf). Piráty potěšíme. Podle stanoviska České protipirátské unie (ČPU) nový zákon pirátům tipec nezatrhne. "Co se týká definice trestného činu, je nový zákoník určitě krokem zpátky," prohlašuje se ředitelka ČPU Markéta Prchalová, "protože plošně dekriminlizuje všechna méně závažná jednání." Trestným by se stal jen neoprávněný zásah "závažným způsobem", což podle Prchalové v praxi znamená, že posuzování závažnosti bude probíhat na nejnižším stupni trestního řízení, tedy u policie. Prchalová se obává, že tím ubude případů, které se dostanou až před soud. Budou řešeny jiným způsobem, například správně-deliktním řízením. Kolem světa za 72 hodin. "Revoluci v boji s internetovým pirátstvím bych od nového trestního zákoníku nečekal," podotýká Tomáš Dobřichovský z advokátní kanceláře Kříž a Bělina, "nové znění § 237 sice snižuje latku pro posuzování závažnosti trestného činu, z hlediska

praxe se však podle mého nic zásadního nezmění." Obhájce se podle něj může i v současnosti bránit, že například nekomerčním šířením kopií nebyla naplněna skutková podstata společenské nebezpečnosti. Téměř absolutní tolerance veřejnosti vůči porušování autorských práv u případů nekomerčního sdílení filmů či hudby prostřednictvím peer-to-peer sítí či filehostingových serverů podle Prchalové brání jeho úspěšnému potírání. Jednotliví sdíleči to sice většinou nedělají pro peníze, což ovšem nic nemění na tom, že způsobují majitelům autorských práv značné škody. Viz úspěšně vyřešený případ pirátské kopie Simpsonových ve filmu, kterou si na internetu stáhlo během několika dní na sto tisíc lidí. Distributorovi filmu, společnosti Bontonfilm, vznikla škoda odhadovaná na zhruba pět milionů korun, její skutečnou výši je ovšem těžké určit. "Na internetových diskusích stále čteme názory, že se máme věnovat těm, co kopírují a šíří na komerční bázi," pokračuje Prchalová, "těch je ale nyní minimum a základ leží na internetu." Podle asociace sdružující největší hollywoodská studia MPA se přitom ukradený film dostane do veřejných peer-to-peer sítí už do 48 hodin a odtud se během dalších 24 hodin rozšíří do celého světa. "U jednotlivých sdílečů sice peníze vidět nejsou, ale provozovatelé peer-to-peer stránek či poskytovatelé softwaru pro sdílení z této činnosti peníze mají," upozorňuje Prchalová. Díky velké návštěvnosti totiž mnohdy generují značné zisky z reklamy. Dokud nebude jednání jednotlivých sdílečů trestné, není podle Prchalové cesty, jak omezení těchto služeb ze strany poskytovatelů dosáhnout. Ale já nevěděl... Právní expert Tomáš Dobřichovský upozorňuje, že z mezinárodního hlediska nás k přísnější podobě trestního zákoníku nic nezavazuje: "Zásadní problém spatřuji spíše v tom, že EU odmítla harmonizaci trestních sankcí, takže v různých členských zemích se tresty za pirátství liší." Navíc je podle něj návrh trestního zákoníku v souladu s dohodou o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví TRIPS, podle níž by trestní právo mělo být používáno jen v nejzávažnějších případech, a z teoretického pohledu je tedy návrh legislativně v pořádku. Markéta Prchalová z České protipirátské unie naopak považuje za problematické ještě jiné ustanovení, nový § 19, který zbavuje trestní odpovědnosti toho, kdo nevěděl o protiprávnosti svého jednání. To podle advokáta Oldřicha Choděry popírá dosud vždy uznávanou zásadu, že neznalost zákona neomlouvá. Skutková podstata trestného činu v případě pirátství odkazuje na porušování autorských práv, která ovšem stanovuje zákon o právu autorském. "Znát tuto právní úpravu přitom není speciální povinnost všech lidí," podotýká Prchalová. Nový trestní zákoník by mohl začít platit od roku 2009. Kdyby devatenáctiletý Josef Šubr umístil svou pirátskou nahrávku Simpsonových ve filmu na internet po tomto datu, měl by podle všeho velkou naději obhájit se tvrzením, že o porušování autorského práva neměl nejmenší tušení.

PROTIPIRÁTSKÝ PARAGRAF

(Plné znění § 237 úpravy trestního zákoníku, který v současnosti projednává vláda.)

Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi

(1) Kdo neoprávněně zasáhne závažným způsobem do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán, a) vykazuje-li čin uvedený v odstavci 1 znaky obchodní činnosti nebo jiného podnikání, b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch nebo způsobí-li tím jinému značnou škodu, nebo c) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu nebo způsobí-li tím jinému škodu velkého rozsahu, nebo b) dopustí-li se takového činu ve velkém rozsahu.

Pramen: Ministerstvo spravedlnosti ČR

DAVID KASL (david. kasl@ euro. cz)

Foto - TENTOKRÁT TO VYŠLO. V případě pirátské kopie Simpsonových ve filmu bylo klíčové rychlé dopadení pachatele.

JE TO KROK ZPÁTKY, říká ředitelka České protipirátské unie Markéta Prchalová

Foto - Bontonfilm

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz